

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

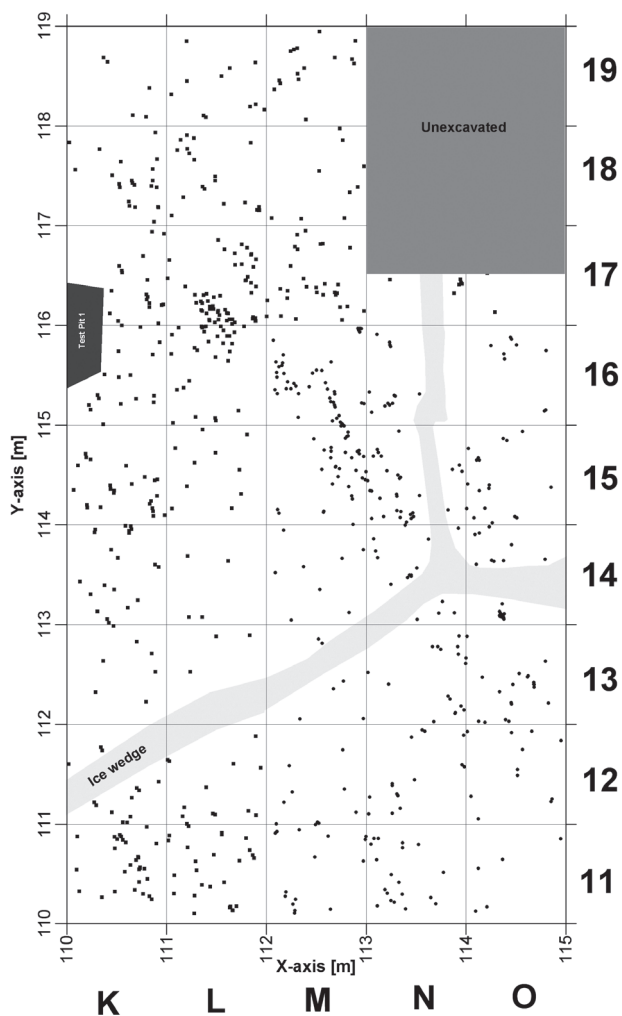
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

TVAROŽNÁ (OKR. BRNO-VENKOV)

„Za školou“, Tvarožná X. Bohunicien. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výzkum v roce 2015 navázal na výzkum z roku 2008 (Škrdla *et al.* 2009). Byla prozkoumána plocha o rozměru 21,75 m² (obr. 6) a byla získána kolekce 367 kamenných artefaktů zaměřených ve třech souřadnicích v doprovodu dalších 879 většinou drobných artefaktů získaných plavením sedimentu. Analýzy planigrafie, kamenných artefaktů, mikroarcheologických vzorků sedimentu, AMS rozptýlených uhlíků a TL přepálených artefaktů jsou v současné době postupně realizovány.

Jedním z hlavních cílů obnoveného výzkumu v Tvarožné je hledání odpovědí na několik zásadních otázek, které se týkají podstaty mikroarcheologického záznamu. S využitím mikroarcheologických technik (podle Weiner 2010) zkoumáme mineralogii sedimentů, abychom zjistili 1)

Obr. 6. Tvarožná. Planigrafie.
Fig. 6. Tvarožná. Planigraphy.

jestli byl na lokalitě původně přítomen osteologický materiál a jestli jsme případně schopni tato místa identifikovat na základě přítomnosti authigenních fosfátových minerálů; 2) jestli můžeme identifikovat kalcit, který vznikl následkem hoření; a 3) jestli se v sedimentu dochovaly fytolity. Analýzy za pomoci infračerveného spektrometru s fourierovskou transformací (FT-IR) a přenosného rentgenového spektrometru (pXRF), které jsou v současnosti realizovány, nám umožní 1) lépe poznat procesy, které měly vliv na formování lokality včetně kontextu uhlíků, které budou datovány a 2) nahlédnout do mikroskopického sedimentárního záznamu, což nám lépe umožní rekonstruovat aktivity lidí, kteří v Tvarožné před tisíci lety zanechali klastr kamenných artefaktů.

Výzkum, analýzy a datování jsou podpořeny grantem United States National Science Foundation č. BCS-1354095.

Petr Škrdla, Gilbert Tostevin, Gilliane Monnier

Literatura

Škrdla, P., Tostevin, G., Nývlt, D., Lisá, L., Mlejnek, O., Přichystal, A., Richter, D. 2009: Tvarožná – Za školou. The results of 2008 excavation season. *Přehled výzkumů* 50, 11–24.

Weiner, S. 2010: *Microarchaeology: Beyond the Visible Archaeological Record*. Cambridge: Cambridge University Press.

Resumé

Tvarožná (Brno-venkov Dist.), „Za školou“, Tvarožná X. The area excavated in 2008 in Tvarožná X (Škrdla *et al.* 2009) was enlarged in 2015. The excavation covering an area of 21.75 m² (Fig. 6) yielded a collection of 367 lithic artifacts recorded in three coordinates supplemented by 879 screened small artifacts. The analysis of a site planigraphy, lithic artifacts, microarchaeology sediments samples, AMS of scattered charcoal, and TL of heated flints are currently running.

One of the main goals of the renewed excavations at Tvarožná is to answer several fundamental questions about the nature of the microscopic archaeological record at Tvarožná. Using the techniques of microarchaeology (*sensu* Weiner 2010), we are investigating the mineralogy of the sediments in order to determine 1) whether bones were once present on the site, and if we can identify these areas based upon the occurrence of authigenic phosphate minerals; 2) whether we can identify calcite that is of pyrogenic source, and 3) whether phytoliths are preserved in the sediments. Analyses using Fourier-Transform Infrared (FT-IR) spectroscopy as well as portable X-ray Fluorescence (pXRF) are currently underway, and will enable us to 1) better understand site formation processes,

including the context of the charcoal samples that will be dated, and 2) recover information from the microscopic record which will better help us reconstruct the activities of the humans who left behind this lithic scatter thousands of years ago.

The excavation, analysis, and dating are funded by grant BCS-1354095 from the United States National Science Foundation.